

Protokoll fört vid pensionärsrådets sammanträde den 13 december 2011

Justerat den 14 december

Godkänt via e-post

Godkänt via e-post

Kerstin Bergenbrant Olsson

Ingrid Eriksson

Plats: Förvaltningen, Trekantens servicehus

Tid: Kl. 10-12

Närvarande:

Kerstin Bergenbrant Olsson	ordförande	SPF
Marianne Svensk	vice ordförande	PRO
Eiwor Arthursson	ledamot	PRO
Valter Lund	ledamot	PRO
Lars Åsberg	ledamot	SPF
Bertil Wretlund	ersättare	PRO
Bertil Andersson	ersättare	PRO
Rolf Lindquist	ersättare	SPF
Ingrid Eriksson	ersättare	SPF
Kerstin Svenson	ersättare	SPRF

Margaretha Bergman	Västertorps förtroenderåd
Ingrid Widebäck	avdelningschef för social omsorg
Yvonne Goldberg	avdelningschef för personalfrågor och utförare inom äldreomsorgen
Kerstin Malmport	enhetschef för beställarenheten – äldre
Anneli Rydström	sekr. i rådet

§ 1. Sammanträdets öppnande

Ordförande hälsade välkommen till dagens sammanträde och förklarade mötet öppnat.

§ 2. Förslag till dagordning

Dagordningen godkändes.

§ 3. Utseende av justerare

Kerstin Bergenbrant Olsson och Ingrid Eriksson utsågs att justera dagens protokoll.

§ 4. Anmälan av protokoll

Pensionärsrådet 2011-11-22

Protokollet godkändes och lades till handlingarna.

Handikapprådet 2011-12-17

Pensionärsrådet framförde att handikapprådets protokoll var bra och informativt.

Pensionärsrådet ställer sig bakom handikapprådets synpunkt att det är viktigt att det finns lokaler för kultur.

Stadsdelsnämnden 2011-11-24

Ang. § 5 upprustning av parkleken Vippan, undrade pensionärsrådet vad som menas med att en satsning på en fristående lokal skulle innebära en ny inriktning på verksamheten som inte stämmer överens med riktlinjerna för parklekverksamhet.

Ingrid Widebäck informerade att verksamheten som bedrivs avser barn upp till årskurs 5.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Det fanns inget nytt protokoll att anmäla från KPR.

§ 5. Rapport från demenskonferens

Margaretha Bergman från Västertorps förtroenderåd var idag inbjudan för att rapportera från demenskonferensen den 8 november, som hon deltog på. Konferensen "Samverkan kring personer med demenssjukdom" anordnades av Äldrecentrum i samverkan med Minnesenheten Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, Centrum för allmänmedicin, Demensrådet (Stockholms läns landsting) och stadsdelarna Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö.

Minnesenheten berättade att patienterna som kommer till dem främst är 40- och 50-talister. Patienterna har remitterats från vårdcentralen. Inom 30 dagar ska en remiss skickas. Demenssjukdom är svårt att diagnostisera och en utredning tar ca 5-8 månader.

Margaretha berättade också att avdelning 51 på Huddinge sjukhus har öppet hus på fredagar.

På konferensen belystes forskningen inom demensområdet. Forskarna behöver hjärnor för sitt forskningsarbete och vill att fler personer donerar sin hjärna.

Kerstin Malmport, enhetschef för beställarenheten – äldre vid Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning, föreläste om biståndshandläggning idag och imorgon, en vision för framtiden. Det är viktigt att landsting och kommun samverkar och att nätverk skapas t.ex. med hemtjänsten. Specialisering är också viktigt för att kunna möta nya grupperns behov såsom personer med demenssjukdom som också har alkohol- och andra missbruksproblem. Framtidens patienter är aktiva och pålästa, vilket är något som äldreomsorgen och sjukvården måste anpassa sig till. Framtidens hemtjänst kommer att ägna sig mer åt den personliga omvårdnaden. För servicetjänster finns möjlighet till RUT och att t.ex. göra inköp via nätet. E-hälsa, att söka och få information via nätet gällande frågor kring hälsa kommer att bli vanligare.

Anhörigkonsulenterna från stadsdelsförvaltningarna informerade om olika stödinsatser som finns för anhöriga, bl.a. erbjuds anhöriggrupper, individuella samtal, informationsträffar/evenemang och uppsökande verksamhet till äldre över 80 år samt informationsfoldern A-Ö, som skickas hem till de äldre. Nätverk mellan

stadsdelarna, frivillig- och intresseorganisationer och landstinget är viktigt för att kunna ge ett bra stöd till anhöriga.

Pensionärsrådet tackade Margaretha för en bra och givande redovisning.

§ 6. Biståndsbedömning

Kerstin Malmpart var inbjuden för att berätta mer kring biståndsbedömningen och svara på pensionärsrådets fråga om varför inte äldre som önskar flytta till servicehus får det när det finns så många tomma servicehuslägenheter.

Pensionärsrådet framförde att många äldre i hög ålder har tappat sitt sociala nätverk och känner sig ensamma och isolerade. De vill gärna flytta till servicehus för de behöver och vill ha den sociala kontakten. Den äldre kan bo i hus utan hiss eller i ett område som är backigt, vilket försvårar för den äldre att ta sig ut på egen hand och ökar känslan av ensamhet.

Pensionärsrådet undrade hur beställarenheten ser på detta och hur biståndshandläggarna gör sina bedömningar. Måste biståndshandläggarna vara så "hårda" i sin bedömning, undrade rådet.

Kerstin berättade att biståndshandläggaren utgår utifrån den äldres individuella behov i bedömningen. En sammantagen bedömning görs utifrån ålder, behov av olika insatser, medicinska behov och upplevelse av otrygghet. Bedömningen görs utifrån socialtjänstlagen, praxis från övre förvaltningsrätten och kommunfullmäktiges riktlinjer. Om den äldre är vital och klarar sig själv men inte klarar att gå i trappor eller att närområdet är backigt, betraktas detta som ett problem med bostaden. Enbart bostadsproblematik är inte skäl för att beviljas servicehusboende. Den sociala aspekten är viktig. I stadsdelen finns ett rikt utbud av olika aktiviteter och möjligheter till social samvaro. Den äldre kan få ledsagning för att ta sig till aktiviteterna. Vid bostadsproblematik kan trygghetsboende eller seniorboende vara ett alternativ. Den äldre väljer själv att flytta till dessa boendeformer genom att ställa sig kö hos Bostad Stockholm. Äldre erbjuds också fixartjänster.

Pensionärsrådet menade att den äldre kan verka "pig", vill vara självständig och tackar därför nej till hemtjänst fast man egentligen skulle behöva hjälp med t.ex. städning och inköp. Hur uppmärksammas behoven? Att ta det första steget och tacka ja till hjälp är ofta svårt för den äldre. Hur motivera och "lirka"?

Biståndshandläggarna är medvetna om detta och försöker motivera den äldre att ta emot hjälp t.ex. genom återkommande kontakt, informerades Kerstin. Anhöriga är ett viktigt stöd för många äldre och det kan därför vara angeläget att särskilt uppmärksamma behoven hos de äldre som inte har anhöriga. Det går dock inte att tvinga den äldre att ta emot hjälp.

Pensionärsrådet diskuterade att ev. lyfta frågan med förslag om ändring av riktlinjerna för servicehusboende genom att ställa en skrivelse till staden centralt/kommunfullmäktige.

§ 7. Aktuell information från förvaltningen

Boendeplanering i Västra Söderort

- Ingrid Widebäck informerade om den boendeplanering som görs gemensamt av stadsdelsförvaltningarna Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö (s.k. "Trillingen"). Stadsdelarna träffades i november och gick genom behov och tillgång på platser, bl.a. diskuterades att samverka kring korttidsplatserna. Följande lägesrapport redovisades.
- Älvsjö har ett överskott på servicehuslägenheter. Korttidsplatserna för personer med demenssjukdom är väl använda och där är det fullt medan det finns tomma platser för somatisk (kroppsliga sjukdomar) vård.
- Skärholmen har inget servicehus och då inga outhyrda servicehuslägenheter. Servicehuset har omstrukturerats till trygghetsboende. Stadsdelen har några vård- och omsorgsboenden men inga korttidsplatser och köper i huvudsak platser i andra stadsdelar.
- Hägersten-Liljeholmen har ca 40 outhyrda servicehuslägenheter, främst på servicehusen Axelsberg och Trekanten samt ett fåtal på Fruängsgårdens servicehus. Det finns inga tomma platser på demensboendena. Korttidsplatserna är dock ett bekymmer. På Axelsbergs vård- och omsorgsboende finns det nio korttidsplatser där i genomsnitt fem platser är belagda.

Pensionärsrådet tog upp att man utifrån kontakter med anhöriga fått uppfattningen att det efter beslut om korttidsplats för avlastning/växelvård tagit lång tid upp till 3-4 månader innan man fått korttidsplatsen. Detta verkar konstigt när det finns tomma platser, menade rådet. Kerstin Malmpart undrade om det kan ha varit längre tillbaka i tiden. Enligt Kerstin så ser det inte ut så nu.

Ev. omvandling av servicehus

Yvonne Goldberg informerade att förvaltningen avvaktar förvaltningsrättens dom angående Arbetsmiljöverkets vitesföreläggande för servicehusen Axelsberg och Trekanten.

Informationsmöten

Den 16 december inbjuds boende och anhöriga till informationsmöten på Trekantens servicehus. Kerstin Malmpart informerar om biståndsbedömning och vad som gäller för olika boendeformer. Christel Wisdahl verksamhetschef vid Gröndals vårdcentral informerar om hemsjukvården.

§ 8. Ärenden till stadsdelsnämnden 2011-12-15

Ärende 2: Ett musik- och kulturhus för unga – med hjälp av vuxna

Ett medborgarförslag har inkommit till stadsdelsnämnden om möjligheten att inrätta ungdoms- och kulturverksamhet i den nedlagda brandstationen i Midsommarkransen. Förvaltningen svarar bl.a. att brandstationens lokaler i dag inte uppfyller kraven för tillgänglighet varför omfattande ombyggnadsarbeten skulle krävas för en publik verksamhet, vilket innebär stora kostnader. Förvaltningen har inga resurser till sådana ombyggnationer.

Pensionärsrådet stödjer medborgarförslaget och uttalade att förvaltningen bör behålla lokalerna i den nedlagda brandstationen även om det skulle innebära kostnader för förvaltningen.

Ärende 3: Verksamhetsplan Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd 2012

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till verksamhetsplan för 2012.

Verksamheten omsluter 1 692,3 mnkr inkl. omslutningsförändringar. Jämfört med 2011 har nettokostnaderna i budgeten ökat med 75,5 mnkr. Ökningen beror huvudsakligen på prestationsförändringar och satsningar i verksamheterna. Satsningarna består huvudsakligen av ökning av förskoleschablonen samt ersättningsnivåerna inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende.

Ang. verksamhetsområdet äldreomsorg, sid 11.

Pensionärsrådet undrade vad följande skrivning innebär. *En viss övertalighet av personal kan komma att uppstå utifrån förändringar i utförarverksamheten.* Yvonne Goldberg svarade att om det blir förändringar i boende kan detta komma att innebära en övertalighet av personal. Vid ett ev. övertagande av Axgårdens vård- och omsorgsboende har personalen möjlighet att välja att vara kvar i staden.

Yvonne informerade att staden fått ett nytt omställningsavtal som reglerar hanteringen av övertalighet.

Pensionärsrådet ställde fråga om säkerheten gällande handdatorer som används för dokumentation i hemtjänsten. Systemen och inloggningen har tagits fram av stadens IT-ansvariga och är säkra. Det är också den säkerhetsinloggningen som staden kommer att använda, informerade Kerstin Malmport. Dokumentationssystemet ParaSol är kopplat till handdatorerna och kommer att reglera ersättningen till utförarna för utförda insatser. Den enskilde kan begära att få dokumentationen.

Ang. Nyckelfri hemtjänst frågade pensionärsrådet vad som gäller i hemförsäkringen. Nyckelfri hemtjänst innebär en ökad säkerhet, enligt staden. Införandet av Nyckelfri hemtjänst kommer att dra ut på tiden. Förvaltningen återkommer med svar.

Ang. fråga om hemtjänstutförare. I verksamhetsplanen framgår att det finns ett 90-tal hemtjänstutförare varav en utförare i kommunal regi. Hur stor är den kommunala och hur många väljer kommunal resp. privat utförare, frågade rådet.

Hägersten-Liljeholmens hemtjänst, som är den kommunala utförare, har ca 700 brukare och ett 90-tal anställda. Ca 50% av brukarna har valt privata utförare och 50% kommunal utförare.

Ärende 6: Ny byggnad för ungdomscafé i Sannadalsparken

Stadsdelsförvaltningen föreslår i ärendet en ny byggnad i Sannadalsparken. Byggnaden kommer bland annat användas för ett ungdomscafé. Byggnaden får även en allmän toalett som kan nås utifrån. Fastighetskontoret som blir fastighetsägare har redovisat en hyreskalkyl som innebär en årshyra på 590.000 kronor.

Pensionärsrådet frågade om det planeras för någon annan verksamhet i lokalerna då Ekensbergs dagliga verksamhet inte kommer att använda lokalerna. Pensionärsrådet ser gärna att lokalen även skulle kunna användas för pensionärsverksamhet. Ingrid Widebäck informerade att lokalerna kan komma att användas av annan daglig verksamhet för mer fysiskt rörliga brukare. Hyreskostnaden är hög och förvaltningen behöver ha verksamhet för finansieringen.

Ärende 7: Organisation för patientsäkerhetsarbete enligt patientsäkerhetslagen
Förvaltningen har utarbetat ett förslag till fördelning av det organisatoriska ansvaret för att uppnå lagkravet på hög patientsäkerhet i hälso- och sjukvården inom stadsdelsförvaltningens verksamheter.

Pensionärsrådet hade inga synpunkter.

Ärende 10: Stockholms stads program för kvinnofrid – motvåld i nära relationer 2012-2014

Staden har utarbetat ett förslag till nytt program för kvinnofrid och mot våld i nära relationer. Programmet, som ska gälla under åren 2012-2014, fastställer mål för stadens arbete vad gäller kvinnor som utsatts för våld i nära relationer, barn som upplevt våld mellan närstående vuxna samt män som utövat våld i nära relation.

Pensionärsrådet hade inga synpunkter.

Ärende 11: Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om uppsökande verksamhet för vissa äldre och funktionshindrade

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att kommunerna i Stockholms län tecknar en länsövergripande överenskommelse med Stockholms läns landsting om uppsökande verksamhet avseende munhälsobedömning och munvårdsutbildning.

Pensionärsrådet hade inget att tillägga.

§ 9. Rapport från förtroenderåden

Aspuddens förtroenderåd, Marianne Svensk: Den 15 december arrangeras resa till Steningeslott med julbord på Djurbygård. 48 deltagare har anmält sig.

Nybohovs förtroenderåd, Marianne Svensk: 32 personer deltog på middagen den 25 november. Samvaro med julgröt kommer att anordnas i januari.

Trekantens förtroenderåd, Eivor Arthursson: 10-15 boende kom till den gemensamma underhållningen och tvårättersmiddagen den 1 december. Det 20 december blir det julbord.

Kransen och Hägerstensåsens förtroenderåd, Bertil Andersson: Luciakaffe var inplanerat den 13 december med hemtjänsten men ställdes in på grund av personalbrist, vilket var mycket tråkigt.

Fruängsgårdens förtroenderåd, Lars Åsberg. Ca 100 boende deltog i luciafirandet där barn från Fruängensskola stod för sången och luciatåget. Liksom förra året bjöd Fruängensgårdens restaurang barnen på saft och bullar, vilket uppskattades. Lars framförde att förtroenderådet har ett mycket bra samarbete med köket.

Axelsbergs förtroenderåd, Rolf Lindquist: Rolf hade inget nytt att rapportera.

§ 10. Nomineringar till pensionärsrådet 2012

Ärende om val till pensionärsrådet 2012 tas upp på nämnden i början av januari. Pensionärsorganisationernas nomineringar lämnas till Anneli Rydström senast i början på nästa vecka, v. 51.

§ 11. Mötestider för 2012

Förslag till mötestider för pensionsrådet godkändes. Bifogas till protokollet.

§ 12. Övriga frågor

Utbildning för råden

Pensionärsrådet framförde önskemål om utbildning bl.a. i upphandlingsfrågor och ekonomi. Ingrid Widebäck föreslog att gemensam utbildning anordnas för pensionärsrådet och handikapprådet. Frågan tas också upp i handikapprådet. Förvaltningen återkommer med program.

Uppföljning av entreprenaderna

Med anledning av de brister som framkommit inom äldreomsorgen under den senaste tiden, undrade pensionärsrådet vilken uppföljning som genomförs.

Ingrid Widebäck informerade att förvaltningen gör egna uppföljningar. Spontana besök görs också både dag och natt av MAS samt uppföljningsansvarige. Uppföljningen som genomförts visar att entreprenaderna uppfyller avtalen. Ett förbättringsområde är att öka personalens språkkunskaper.

§ 13. Nästa sammanträde

Nästa sammanträde äger rum tisdagen den 24 januari, kl. 10-12 med förmöte kl.9.15-10.00. Plats: Förvaltningen, lokal Luren på plan 9.

§ 14. Sammanträdet avslutas

Ordförande tackade alla för dagens möte och önskade en god jul och ett gott nytt år. Rådet tackade förvaltningens representanter för gott samarbete och överlämnade blommor. Därmed avslutades mötet och gemensam lunch intogs på Trekantens restaurang.

Vid protokollet: Anneli Rydström

Pensionärsrådets sammanträdestider 2012

Tisdagar kl. 10-12, förmöte kl. 09.15-10.00

Datum	Lokal
24 januari	Luren, plan 9
7 februari	Besöksrum 1, plan 9
20 mars	Besöksrum 1

Måndagen den 16 april, kl. 15.30-16.30 möte med presidiet, LM
Förslag: Pensionärsrådet kl. 14.30-15.30, förmöte 13.45-14.30

22 maj	Besöksrum 1
12 juni	Besöksrum 1
28 augusti	Besöksrum 1
25 september	Besöksrum 1

Måndagen den 22 oktober, kl. 15.30-16.30 möte med presidiet, LM
Förslag: Pensionärsrådet 14.30-15.30, förmöte 13.45-14.30

20 november	Besöksrum 1
11 december	Besöksrum 1